

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอนซึ่งมีการดำเนินงานดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำ

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทฤษฎีเรื่องภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีเนื้อหาในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยมีดังนี้ คือ ภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา และรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ

2. ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่ การร่างองค์ประกอบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน มีรายละเอียด ดังนี้

1. นำกรอบแนวคิดในการวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่ง ประกอบด้วย องค์ประกอบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย นักวิชาการ และนักปฏิบัติการ ที่เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมี ประสบการณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และการจัดการศึกษาดังนี้

1.1 นักวิชาการ ผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ด้านการจัดการ การศึกษา การสอนภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญา

เอกมีตำแหน่งวิชาการไม่ต่ำกว่าอาจารย์ มีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 6 คน ได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วงศ์โสธร ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (ศสข.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์ ดร.ประยงค์ กลั่นฤทธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉลาด จักรพิมพ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย สัตยารักษ์ อาจารย์พิเศษสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กาญจนา จันทร์ดวง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพสิฐ บริบูรณ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 คีษานีเทศก์ ผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาอังกฤษไม่น้อยกว่า 10 ปี มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร. กษมา ตราชู ตำแหน่งคีษานีเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

1.3 ครูผู้มีความรู้ความสามารถได้รับรางวัล Teacher Awards และ Master Teacher)ด้านภาษาอังกฤษ 3 คน มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ ได้แก่ ดร.พัชรินทร์ อุทัยฉัตร ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 นายฉลาด สิทธิคุณ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 และนางสุดใจ แก้วเกิดมี ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนห้วยเก็ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 1 และประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาความสอดคล้องของข้อมูล เพื่อสรุปองค์ประกอบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นข้อมูลในการร่างแบบสอบถามต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ยืนยันองค์ประกอบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน

ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยศึกษาเชิงสำรวจ

1. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ในขั้นตอนที่ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบ ความต้องการในการพัฒนาและวิธีการ การพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยสร้างข้อคำถามของแต่ละตัวแปรได้มาจากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 สำหรับการวัดความต้องการในการพัฒนานั้น ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้ไปสร้างรูปแบบ ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษต่อไป

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความความถูกต้องและเหมาะสมเพื่อนำไปปรับปรุงและแก้ไข

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำและการจัดการศึกษาระดับปริญญาเอก แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มนักวิชาการ ที่มีความรู้และความสามารถด้านภาวะผู้นำ มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน และ 2) กลุ่มนักปฏิบัติ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ หรือครูผู้สอนภาษาอังกฤษ หรือมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.สายัณห์ บุญใบ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรดุขฎิบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉลาด จักรพิมพ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร

3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย สัตยารักษ์ อาจารย์พิเศษสาขาวิชาภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.4 ดร. เพ็ญแข วงศ์สุริยา อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.5 ดร. กษมา ตราชู ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

3.6 ดร. พัชรินทร์ อุทัยฉัตร ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียน

เตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 23

3.7 นายฉลาด สิทธิคุณ ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ หัวหน้าศูนย์
ERIC โรงเรียนกุมภวาปี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

4. หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดย
ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence Index) เป็นราย
ข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามเป็นรายข้อแล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC.Index
ตั้งแต่ 0.50–1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2554. หน้า 62) มาใช้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ค่า IOC
อยู่ระหว่าง 0.85–1.00

5. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง
และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 20 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 5
โรงเรียนฯ ละ 3 คน โรงเรียนขนาดกลาง 11 โรงเรียนฯ ละ 2 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 6
โรงเรียนฯ ละ 2 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 49 คน

6. นำแบบสอบถามดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก
(Discrimination) โดยวิธีสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนน
รวมในแต่ละด้าน (Item total Correlation Coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 100)
โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ไว้ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธี
สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า
100) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .87

7. แบบสอบถามที่หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายงานต่อ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บ
รวบรวมกับกลุ่มตัวอย่าง

8. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่ 30 โรงเรียนฯ ละ 6 คน โรงเรียนขนาด
กลาง 30 โรงเรียนฯ ละ 4 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 45 โรงเรียนฯ ละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น
390 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling)

9. เก็บแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด จำนวน 390

ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 พร้อมนำไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2556 ซึ่งประกอบด้วย เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 15 เขต โรงเรียน 925 แห่ง และครู 5,916 คน (สำนวนนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 5) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 4 ประชากรโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขตพื้นที่ มัธยม ศึกษา	จำนวนโรงเรียน				จำนวน ครู	หมาย เหตุ
			ขนาด ใหญ่	ขนาด กลาง	ขนาด เล็ก	รวม		
1	หนองบัวลำภู	เขต 19	9	18	25	52	313	
2	อุดรธานี	เขต 20	12	19	32	63	325	
3	หนองคาย	เขต 21	10	17	35	62	277	
4	นครพนม	เขต 22	7	25	49	81	420	
5	สกลนคร	เขต 23	9	19	17	35	354	
6	กาฬสินธุ์	เขต 24	8	12	35	55	328	
7	ขอนแก่น	เขต 25	16	31	40	85	590	
8	มหาสารคาม	เขต 26	9	8	18	35	261	
9	ร้อยเอ็ด	เขต 27	11	21	28	50	401	
10	ศรีสะเกษ	เขต 28	16	29	38	83	563	
11	อุบลราชธานี	เขต 29	15	40	26	81	425	
12	ชัยภูมิ	เขต 30	7	14	21	42	263	
13	นครราชสีมา	เขต 31	19	19	12	50	499	
14	บุรีรัมย์	เขต 32	14	28	28	66	412	
15	สุรินทร์	เขต 33	12	28	45	85	485	
	รวม	15	138	428	449	925	5,916	

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในขั้นตอนของการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อสำรวจองค์ประกอบภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 15 เขต การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ Kerjcie and Morgan (1970, หน้า 608, อ้างถึงใน วาโร เฟ็งส์วัตต์, 2548, หน้า 191) จำนวน 361 คน แต่ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ซึ่งการเก็บกลุ่มตัวอย่างดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทุกเขตรวม 15 เขต

2. ในแต่ละเขตกำหนดกลุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 2 โรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน รวม 7 โรงเรียน

3. การสุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในแต่ละเขตกำหนดรายละเอียดดังนี้

3.1 สุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนขนาดใหญ่ 2 โรงเรียนๆ ละ 6 คน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 12 คน

3.2 สุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียนๆ ละ 4 คน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 8 คน

3.3 สุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียนๆ ละ 2 คน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 6 คน

4. การสุ่มครูผู้สอนภาษาอังกฤษในแต่ละโรงเรียน ใช้การสุ่มแบบง่าย โดยวิธีการจับฉลากแบบใส่คืนจะได้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 390 คน จาก 105 โรงเรียน

ตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัด	เขตพื้นที่การศึกษา	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน						จำนวนครู ผู้สอน ภาษาอังกฤษ
		ขนาดใหญ่		ขนาดกลาง		ขนาดเล็ก		
		โรง	คน	โรง	คน	โรง	คน	
หนองบัวลำภู เลข	เขต 19	2	12	2	8	3	6	26
อุดรธานี	เขต 20	2	12	2	8	3	6	26
หนองคาย	เขต 21	2	12	2	8	3	6	26
บึงกาฬ								
นครพนม	เขต 22	2	12	2	8	3	6	26
มุกดาหาร								
สกลนคร	เขต 23	2	12	2	8	3	6	26
กาฬสินธุ์	เขต 24	2	12	2	8	3	6	26
ขอนแก่น	เขต 25	2	12	2	8	3	6	26
มหาสารคาม	เขต 26	2	12	2	8	3	6	26
ร้อยเอ็ด	เขต 27	2	12	2	8	3	6	26
ศรีสะเกษ ยโสธร	เขต 28	2	12	2	8	3	6	26
อุบลราชธานี	เขต 29	2	12	2	8	3	6	26
ชัยภูมิ	เขต 30	2	12	2	8	3	6	26
นครราชสีมา	เขต 31	2	12	2	8	3	6	26
บุรีรัมย์	เขต 32	2	12	2	8	3	6	26
สุรินทร์	เขต 33	2	12	2	8	3	6	26
รวม	15	30	180	30	120	45	90	390

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบสอบถาม

1. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ภาคผนวก ง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับ วัน เดือนปีที่สัมภาษณ์และรายละเอียดส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์ เป็นข้อคำถามปลายเปิดซึ่งระบุประเด็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์ดังนี้ องค์ประกอบภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา ความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำครู วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครู รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้การตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลความต้องการในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแบบสอบถามในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น การสัมภาษณ์ ตรวจสอบแบบสอบถามและการใช้สอบถามในการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน ชุดเดิมในขั้นตอนที่ 2
 - 1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้เชี่ยวชาญ
 - 1.2 นัดหมายเวลาในการเข้าพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อการสัมภาษณ์
 - 1.3 ส่งหนังสือขอความร่วมมือและแบบสัมภาษณ์ ก่อนวันนัดหมายสัมภาษณ์อย่างน้อย 1 สัปดาห์
 - 1.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่นัดหมายและทำการจดบันทึกรายละเอียดของการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งบันทึกภาพ และบันทึกเสียง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และสร้างแบบสอบถามในขั้นต่อไป
2. การประเมินความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน
 - 2.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้เชี่ยวชาญ ชุดเดิมในขั้นตอนที่ 3
 - 2.2 นัดหมายเวลาในการเข้าพบผู้เชี่ยวชาญ
 - 2.3 ส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามและแบบประเมินเครื่องมือ ก่อนวันนัดหมายอย่างน้อย 1 สัปดาห์
 - 2.4 ผู้วิจัยดำเนินการพบผู้เชี่ยวชาญตามวันเวลาที่นัดหมายเพื่อรับฟังความคิดเห็น และสอบถามผู้เชี่ยวชาญในบางประเด็นที่เกี่ยวข้อง พร้อมรับแบบประเมินกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ
3. การใช้แบบสอบถามในการทดลองกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จากโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยเก็บข้อมูล 2 วิธี คือ 1) โดยส่งแบบสอบถามไปให้ทางไปรษณีย์ และขอรับกลับทางไปรษณีย์ 2) ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บ

ข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. สถิติเบื้องต้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเบื้องต้น ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อให้รู้ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง และสภาพของตัวแปรต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
2. การกำหนดค่าคะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย การกำหนดค่าคะแนนในการตอบแบบสอบถาม ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, หน้า 100)
 3. การกำหนดค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความต้องการ ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ค่าคะแนน	5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้ค่าคะแนน	4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ค่าคะแนน	3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้ค่าคะแนน	2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้ค่าคะแนน	1 คะแนน
 4. การแปลผลคะแนน สำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้
 - 4.51 – 5.00 หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.51 – 4.50 หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก
 - 2.51 – 3.50 หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำของครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำของ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง ความต้องการในการพัฒนาภาวะผู้นำของ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การหาค่าร้อยละและความก้าวหน้า ใช้สูตร

$$\left(\frac{\text{คะแนนหลัง} - \text{คะแนนก่อน}}{\text{คะแนนเต็ม} - \text{คะแนนก่อน}} \right) \times 100$$

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบ

ขั้นตอนที่ 4 การสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการสร้างรูปแบบการพัฒนานั้น ผู้วิจัย
ได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบรูปแบบภาวะผู้นำ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้เกี่ยวกับองค์ประกอบ วิธีการ ความต้องการและภาวะผู้นำ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาสรุปประเด็น
สำคัญ
2. กำหนดกรอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. กำหนดรายละเอียดของเอกสารการพัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ และ
ออกแบบกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โรงเรียนมัธยมศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. สร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน
มัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบ 6
องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา และการวัดและ
ประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักการ

1. เป็นรูปแบบที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
2. เป็นรูปแบบที่ใช้ในการอบรม
3. เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ สร้างความตระหนัก และเจตคติที่ดี ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เพื่อให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำความรู้และทักษะด้านการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

เนื้อหา

เนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา มีจำนวน 6 เล่ม ในแต่ละเล่ม มีคู่มือและเอกสารการพัฒนา เนื้อหารวมทั้งสื่อประกอบกิจกรรมในแต่ละเนื้อหาของรูปแบบดังนี้

เล่มที่ 1 ความรู้ความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เล่มที่ 2 ศักยภาพด้านการสอนภาษาอังกฤษ

เล่มที่ 3 การพัฒนาตนเอง

เล่มที่ 4 การพัฒนาการปฏิบัติงานการเรียนรู้ร่วมกัน

เล่มที่ 5 การเป็นต้นแบบของพฤติกรรม

เล่มที่ 6 การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี

กระบวนการและวิธีการพัฒนา

ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

ระยะที่ 2 การศึกษาดูงาน

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติการ

ระยะที่ 4 การติดตามและประเมินผล

การวัดและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอน ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินการโดย 1) ประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอน ภาษาอังกฤษก่อน หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ 2) ประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอน ภาษาอังกฤษหลังการศึกษางาน 3) ประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษหลัง หลังการการปฏิบัติการจริง และ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ผู้เข้ารับการ พัฒนาได้ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน โรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 6 ด้าน หลังได้รับการพัฒนาโดยใช้รูปแบบกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น หลังการทดลอง 1 สัปดาห์

5. นำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในตะวันออกเฉียงเหนือที่สร้าง ขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบหลังจากปรับปรุงแก้ไขข้อเสนอแนะจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้วจึงนำรูปแบบไปทำการยืนยันโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญใน ขั้นตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 การยืนยันรูปแบบ

โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มาปรับปรุงแก้ไขและนำไปทำการ ตรวจสอบความเหมาะสมและสอดคล้องโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านภาวะผู้นำ และการจัดการศึกษา หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ 1) กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ อาจารย์ระดับอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำมีประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก และ 2) กลุ่มนักปฏิบัติ ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ หรือครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถในภาษาอังกฤษ มีประสบการณ์เป็นครูไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก

จำนวน 9 คนประกอบด้วย

- 1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธาน
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 - 1.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฉลาด จักรพิมพ์ อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตสกลนคร
 - 1.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 - 1.4 ดร. สุรัตน์ ดวงชาทม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
 - 1.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย ลัตยารักษ์ อาจารย์พิเศษสาขาวิชา
ภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 - 1.6 ดร. เพ็ญแข วงศ์สุริยา อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ภาคตะวันออกเฉิยเหนือ
 - 1.7 ดร. กษมา ตราชู คีษานีเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20
 - 1.8 ดร. พัชรินทร์ อุทัยฉัตร ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่ม
บริหารวิชาการ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉิยเหนือ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23
 - 1.9 ดร. ศิริพร กุลสานต์ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนาอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. นำประเด็นสำคัญที่ได้จากการตรวจรูปแบบและข้อเสนอแนะของ
ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในด้านความเหมาะสมของความสำเร็จในการความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
เนื้อหาของรูปแบบ กระบวนการของรูปแบบการวัดและประเมินผล เอกสารประกอบการ
พัฒนาในแต่ละองค์ประกอบ มาดำเนินการปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาอีกครั้ง ก่อนนำไปจัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการ

พัฒนาต่อไป

3. จัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฉบับสมบูรณ์ พร้อมนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนต่อไป

ระยะที่ 3 การทดลองการใช้รูปแบบ

ขั้นตอนที่ 6 การทดลองการใช้รูปแบบ โดยนำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไปทดลองใช้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ประกอบด้วย โรงเรียนวังสามหมอวิทยาคาร โรงเรียนน่านกชุม โรงเรียนคำยางพิทยาก จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเหตุผลดังนี้ คือ 1) ผู้บริหารโรงเรียนดังกล่าวสนับสนุนและส่งเสริมให้คณะครูเข้าร่วมการพัฒนา 2) คณะครูโรงเรียนดังกล่าว มีความพร้อมและความตั้งใจในการพัฒนาตนเอง

สำหรับกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรมตามระยะต่างๆ ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการ วันที่ 18-19 ธันวาคม 2557

การอบรมเชิงปฏิบัติการประกอบด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ การแนะนำตนเองเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนทำความรู้จักกัน เป็นการละลายพฤติกรรม เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการพัฒนาดำเนินการที่จะนำเสนอความคิดเห็น ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เขต 20 โดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ กลาง เล็ก คือครูโรงเรียนวังสามหมอวิทยาคาร จำนวน 10 คน ครูโรงเรียนน่านกชุม จำนวน 3 คน ครูโรงเรียนคำยางพิทยาก จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 15 คน

2. กิจกรรมสำรวจพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้เข้ารับการพัฒนา โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาคอบแบบประเมินพฤติกรรมในการพัฒนาจำนวน 6 องค์ประกอบ

3. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่มทดลองเข้ารับการอบรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ และร่วมกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้ระยะเวลา 2 วัน โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 ขั้นให้ความรู้ เป็นขั้นให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยใช้วิธีการบรรยาย อภิปราย การศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนา จัดกิจกรรมระดมสมองโดยแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนาออกเป็นกลุ่มย่อยๆ และสนทนากลุ่มย่อย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา นำเสนอการระดมสมองทั้งภายในและภายนอกกลุ่ม โดยมีวิทยากรอบรมในวันที่ 18 ธ.ค. 2557 คือ 1) ศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วงศ์โสธร ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (ศสช.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัฒนา สุวรรณไตรย์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่วนในวันที่ 19 ธ.ค. 2558 คือ 1) ดร. พัชรินทร์ อุทัยฉัตร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 2) ดร. ศิริพร กุลสานต์ ครูชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบ้านใหม่พัฒนาอำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

3.2 ขั้นนำเสนอต้นแบบ เป็นขั้นตอนการนำเสนอต้นแบบโดยอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาขั้นนำเสนอแนะและให้ข้อมูลป้อนกลับ เป็นขั้นของการให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้มีเสนอแนะและให้ข้อมูลป้อนกลับ หลังจากที้อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3.3 ขั้นสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่มเป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ร่วมสรุปแนวคิด หลักการ การพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ระยะที่ 2 การศึกษาดูงาน วันที่ 24 ธันวาคม 2557

ศึกษาดูงานโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น (Best Practice) ระหว่างปฏิบัติจริง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยข้อควรนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาของโรงเรียนดีเด่น โดยนำคณะผู้เข้ารับการพัฒนาคัดลองใช้รูปแบบ ไปศึกษาดูงานจำนวน 1 โรงเรียน คือ โรงเรียนอนุตรพิทยานุกูล ซึ่งเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล (หลักสูตร World Class School) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี เขต 20

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติการ

การพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งจัดรายสัปดาห์ รวม 6 สัปดาห์ เป็นเวลา 36 ชั่วโมงโดยแต่ละครั้งมีการจัดกิจกรรมดังนี้

1. กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านความรู้ความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ผู้เข้ารับการพัฒนาคัดลองวิเคราะห์พฤติกรรมของตนเอง โดยนำเสนอพฤติกรรมภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา นำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา (วันที่ 5, 8 มกราคม 2558)
2. กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนาคัดลองพฤติกรรมของตนเอง โดยนำเสนอความก้าวหน้าของตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมที่ได้นำเสนอไว้ครั้งที่ 1 พร้อมกับนำเสนอพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านศักยภาพด้านการสอนภาษาอังกฤษ ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา (วันที่ 8,12 มกราคม 2558)
3. กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนาคัดลองพฤติกรรมของตนเอง โดยนำเสนอความก้าวหน้าของตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมที่ได้นำเสนอไว้ครั้งที่ 2 พร้อมกับนำเสนอพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการพัฒนาตนเอง ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน

ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา (วันที่ 12, 15 มกราคม 2558)

กิจกรรมครั้งที่ 4 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวนพฤติกรรมของตนเอง
โดยนำเสนอความก้าวหน้าของตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมที่ได้นำเสนอไว้ครั้งที่ 3
พร้อมทั้งนำเสนอพฤติกรรมกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน
มัธยมศึกษา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะ
ผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการพัฒนาการปฏิบัติงานการเรียนรู้
ร่วมกัน ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา
(วันที่ 15, 19 มกราคม 2558)

กิจกรรมครั้งที่ 5 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวนพฤติกรรมของตนเอง
โดยนำเสนอความก้าวหน้าของตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมที่ได้นำเสนอไว้ครั้งที่ 4
พร้อมทั้งนำเสนอพฤติกรรมกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียน
มัธยมศึกษา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะ
ผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการเป็นต้นแบบของพฤติกรรม
ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา
(วันที่ 19, 22 มกราคม 2558)

กิจกรรมครั้งที่ 6 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวนพฤติกรรมของตนเอง โดย
นำเสนอความก้าวหน้าของตนเองในการพัฒนาพฤติกรรมที่ได้นำเสนอไว้ครั้งที่ 5 พร้อมทั้ง
นำเสนอพฤติกรรมกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา
ร่วมกันอภิปรายรูปแบบการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ไปใช้เป็น
แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา (วันที่ 22, 26
มกราคม 2558)

กิจกรรมครั้งที่ 7 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับพัฒนานำเสนอความก้าวหน้าของตนเอง
ด้านการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี พร้อมทั้งอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา
ตอบแบบประเมินการพัฒนาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน

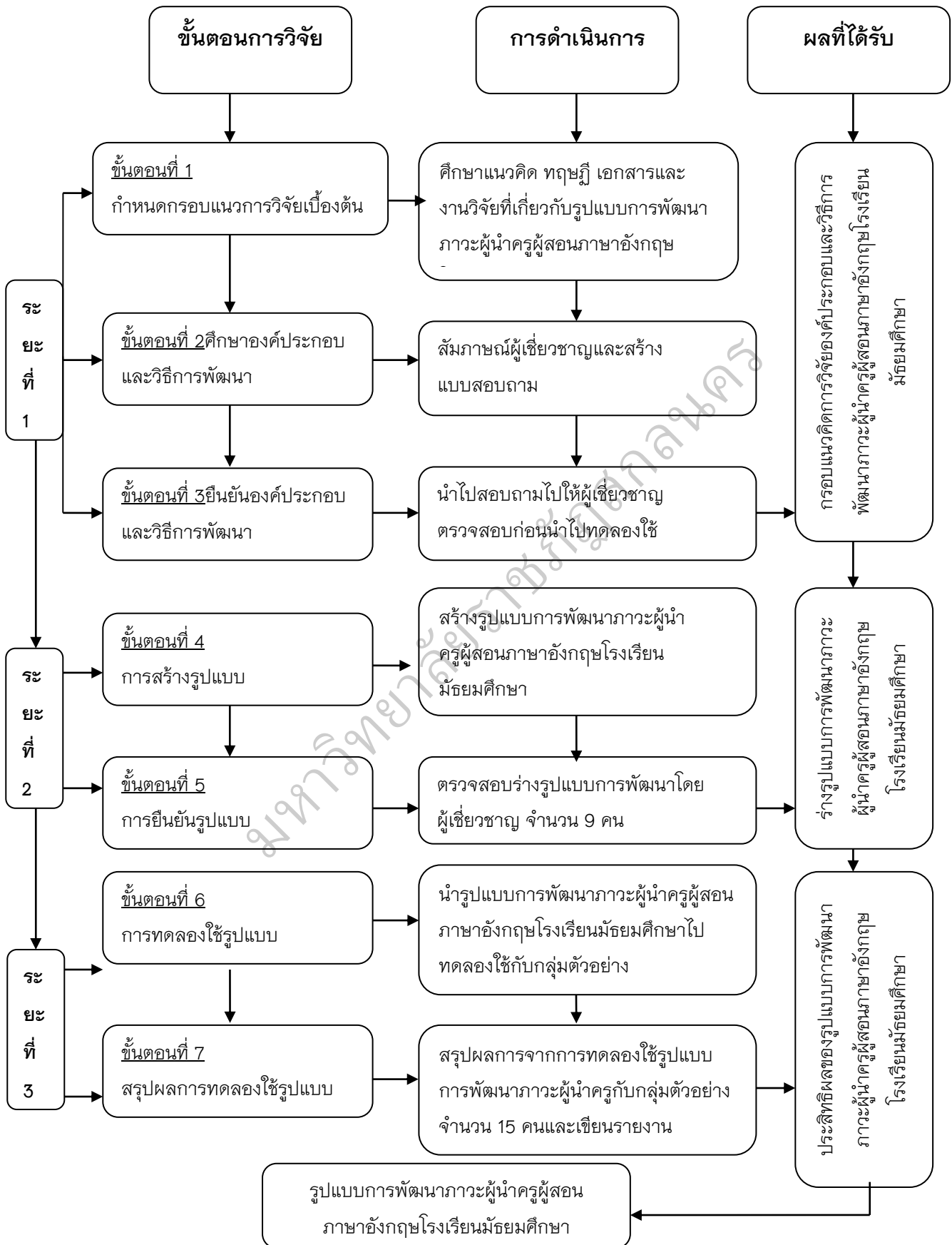
ภาษาอังกฤษของตนเอง จากนั้นผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมกันสรุป และสะท้อนผลการพัฒนา
ภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษโรงเรียนมัธยมศึกษา นำเสนอความต้องการในการพัฒนา
ตนเอง ผู้วิจัยดำเนินการสรุปและปิดการฝึกปฏิบัติการ (วันที่ 29 มกราคม 2558)

ระยะที่ 4 ระยะติดตามและประเมินผล

เป็นระยะติดตามผลของการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา หลังจากปฏิบัติการ 1 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยประเมินผลจากการทำ
แบบประเมินภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการประเมินผู้เข้า
รับการพัฒนาหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติการ 1 สัปดาห์ (วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2558)

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้รูปแบบ มาสรุปรูปแบบการ
พัฒนาภาวะผู้นำครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเขียนรายงานการวิจัย พร้อมทั้งจะ
เผยแพร่ต่อไป

จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
ได้ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย